

Міжнародний гуманітарний університет
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

М Е Т О Д И Ч Н І В К А З І В К И

до самостійної роботи

з курсу

«Фінанси підприємства»

для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології» освітньої програми «Ресторанні технології»

СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання

Одеса-2024

МГУ

УДК: 658.1 (075)

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Фінанси підприємства» для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології» освітньої програми «Ресторанні технології» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / О. Б. Каламан. Одеса: МГУ, 2024. 18 с.

Укладач:

О. Б. Каламан, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри

Рецензент:

І. О. Кузнецова, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту, Одеський національний економічний університет

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради

Міжнародного гуманітарного університету

(протокол № 1 від 31.08.2024)

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Дисципліна «Фінанси підприємства» дає комплекс теоретичних і практичних знань щодо змісту, організації та функціонування фінансів підприємств з урахуванням їх організаційно-правових форм та галузевої належності. Мета вивчення дисципліни - викладення в доступній і зрозумілій формі сутності, функцій і принципів організації фінансів підприємства в ринкових умовах, розгляд проблем формування фінансових ресурсів, основного та оборотного капіталу і цілої низки інших основних питань, що дає змогу сформувати в студентів правильний підхід до організації фінансових відносин на підприємстві в умовах розвинутих ринкових відносин. Основними завданнями є: вивчити сутність і форми прояву фінансів підприємства, їхній зв'язок з іншими вартісними категоріями; оперативно використовувати результати економічного аналізу під час розроблення та ухвалення фінансових рішень у сфері формування видатків і доходів підприємств, формування та напрямів використання капіталу підприємств; вивчити методики та технічні прийоми розрахунків усіх фінансових показників, необхідних для складання фінансових планів та бюджетів, а також для організації фінансового контролю за їхнім виконанням; розвинути вміння самостійно працювати із законодавчо-нормативними актами, економічною літературою, використовуючи сучасні комп'ютерні технології, застосовувати отриману інформацію для розроблення фінансових рішень, фінансових планів і бюджетів підприємств.

ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Фінанси підприємства» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що

передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 5. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 6. Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки.

СК 13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

Навчальна дисципліна «Фінанси підприємства» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН 2. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПРН 3. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН 25. Виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Процесу збору фінансово-економічної, статистичної та бухгалтерської інформації.

2. Можливості опрацювання зібраної інформації за допомогою інформаційних технологій та різних фінансово-бухгалтерських програм.

3. Варіантів фінансово-економічного аналізу при вирішенні питань професійної діяльності.

4. Основи нормативно-правової бази економічних показників.

5. Основних типових методик при розрахунку показників.

6. Основних показників, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів у ринковій економіці.

7. Видів розрахунків економічних показників.

8. Основних стандартів, які діють для підприємств.

9. Об'єктивних основ складання економічних планів.

10. Основ планування, бізнесу, економіки.

Уміння:

11. Визначати цінність збору, аналізу та обробки зібраної фінансово-економічної інформації.

12. Аналізувати різноманіття зібраних даних і приводити їх до певного результату для обґрунтування економічного зростання.

13. Оцінювати роль зібраних даних для розрахунку кожного економічного показника.

14. Проводити обґрунтування правильності вибору типової методики під час збирання соціально-економічних показників.

15. Системно підбити типову методику для розрахунку показників роботи господарюючого суб'єкта.

16. Аналізувати соціально-економічні дані і їхнє використання.

Навички:

17. Статистичного, порівняльно-фінансового аналізу для визначення місця професійної діяльності в економічній парадигмі.

18. Аналізу складних соціально-економічних показників.

19. Складання пояснення та пояснення зміни показників після проведеного збору й аналізу даних.

20. Пропонованих для розрахунків типових методик.

21. Володіння чинною нормативно-правовою базою використовуваною для розрахунків економічних показників.

22. Обґрунтування розрахунків соціально-економічних показників суб'єкта господарювання та господарської діяльності.

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Фінанси підприємства» включаються:

- Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
- Опрацювання лекційного матеріалу.
- Підготовка до практичних занять.
- Консультації з викладачем протягом семестру.
- Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
- Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді презентацій, рефератів тощо.
- Підготовка до підсумкового контролю

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ФІНАНСІВ ОРГАНІЗАЦІЙ (ПІДПРИЄМСТВ)

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання (реферат) за темами:
 - 1.1. Сутність і роль фінансів у діяльності організації.
 - 1.2. Сутність фінансових відносин, їх види, принципи організації.
 - 1.3. Поняття фінансової служби, її мета та завдання.
 - 1.4. Фінансова політика та фінансовий механізм підприємства.
 - 1.5. Джерела формування та структура фінансових ресурсів підприємств.
 - 1.6. Способи мобілізації підприємствами фінансових ресурсів на фінансовому ринку.
 - 1.7. Грошові фонди та резерви підприємств.
 - 1.8. Фінансові зобов'язання підприємств.
 - 1.9. Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм.
 - 1.10. Джерела фінансових ресурсів установ та організацій, що здійснюють некомерційну діяльність.

2. Виконати контрольні завдання:

2.1. Фінанси підприємств – це:

- а) кошти, що є у розпорядженні підприємства;
- б) фінансові ресурси, які перебувають у розпорядженні підприємства;
- в) фінансові чи грошові відносини, що виникають у процесі здійснення виробничо-господарської діяльності.

2.2. Фінанси підприємств виконують функції:

- а) розподільчу та контрольну;
- б) планово-економічну;
- в) обслуговуючу;
- г) організаційно-розпорядчу.

2.3. До коштів, що мобілізуються на фінансовому ринку, належать:

- а) кредити банків;
- б) комерційні кредити;
- в) кошти від продажу власних акцій;
- г) набуті облігації.

2.4. Фінансовими методами є:

- а) управління процесами реалізації товарної продукції;
- б) управління ціновою політикою підприємства;
- в) управління фінансовими відносинами;
- г) фінансове планування, регулювання, облік, аналіз та контроль.

2.5. Фінансові ресурси підприємства:

- а) стійкі пасиви;
- б) прибуток підприємства;
- в) фонди споживання;
- г) доходи майбутніх періодів;
- д) резерви майбутніх витрат та платежів.

2.6. Фінансовий механізм підприємства є:

- а) система управління фінансами підприємства;
- б) управління інвестиційною діяльністю;

- в) механізм керування фінансовими відносинами;
- г) система управління показниками фінансової стійкості підприємства;
- д) механізм управління фінансовими фондами.

2.7. Власні фінансові ресурси включають:

- а) фонд заробітної плати;
- б) статутний капітал;
- в) інвестиційний фонд;
- г) фонд платежів до бюджету;
- д) соціальний фонд.

2.8. Зовнішні джерела фінансових ресурсів включають:

- а) позиковий капітал;
- б) виручку від продукції;
- в) резервний капітал;
- г) амортизаційні відрахування.

ТЕМА 2. ВИТРАТИ І ДОХОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ (ПІДПРИЄМСТВА)

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання (реферат) за темами:

- 1.1. Класифікація доходів організації.
- 1.2. Витрати організації, їх структура та класифікація.
- 1.3. Методи планування витрат на виробництво та реалізацію продукції.
- 1.4. Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), її склад і структура.
- 1.5. Фактори, що впливають на грошову виручку підприємств.

2. Виконати контрольні завдання:

2.1. Фінанси підприємств – це:

- а) самостійна сфера системи фінансів, що охоплює коло економічних відносин, пов'язаних з формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів підприємств на основі управління їх грошовими потоками;
- б) сукупність суспільних відносин, у процесі яких здійснюється

формування та використання фінансових ресурсів підприємств сукупність грошових відносин, організованих державою, у яких здійснюється формування та використання загальнодержавних фондів грошових коштів;

в) фінансовий механізм, що є складовою системи управління виробництвом.

2.2. Розподільча функція фінансів забезпечує:

а) розподіл вартості реалізованої продукції між підприємством та державою;

б) контроль за використанням фінансових ресурсів;

в) відшкодування вартості спожитих засобів виробництва та утворення доходів у різних формах;

г) контроль за формуванням фондів цільового призначення.

2.3. Контрольна функція фінансів дозволяє з'ясувати:

а) як складаються пропорції у розподілі та використанні фінансових ресурсів, чи дотримуються вимог економічних законів та фінансової дисципліни;

б) чи своєчасно надходять фінансові ресурси у розпорядження держави;

в) чи дотримуються вимог економічних законів про розробку нових форм та методів розподілу коштів підприємства.

2.4. До принципів організації фінансів не належать:

а) принцип демократичності;

б) принцип платності;

в) принцип самоокупності;

г) принцип самофінансування.

ТЕМА 3. ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання (реферат) за темами:

1.1. Сутність і функції прибутку.

1.2. Економічний і бухгалтерський прибуток.

1.3. Склад прибутку підприємства, методи його планування.

1.4. CVP-аналіз.

1.5. Розподіл і використання прибутку на підприємстві.

1.6. Вплив податків на формування чистого прибутку.

1.7. Рентабельність як відносний показник прибутковості.

1.8. Види рентабельності та порядок їх розрахунку.

1.9. Фактори, що впливають на рівень рентабельності.

2. Виконати контрольні завдання:

2.1. Фінансові ресурси – це:

а) матеріальні носії фінансових відносин;

б) зарплата;

в) ціна;

г) кошти населення.

2.2. До власних джерел формування фінансових ресурсів належать:

а) надходження від засновників для формування статутного капіталу;

б) прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства;

в) бюджетні асигнування;

г) кошти від випуску та продажу облігацій.

2.3. Визначити співвідношення понять грошових коштів, фінансових ресурсів, грошових фондів підприємств у спадній послідовності:

а) фінансові ресурси – грошові кошти – кошти;

б) фінансові ресурси – кошти – грошові фонди;

в) грошові фонди – кошти – фінансові ресурси;

г) кошти – фінансові ресурси – фінансові фонди.

2.4. До позикових джерел формування фінансових ресурсів належать:

а) кредити банку;

б) кошти від випуску та продажу облігацій;

в) комерційний кредит;

г) амортизаційні відрахування.

ТЕМА 4. ОСНОВНИЙ ТА ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання (реферат) за темами:

- 1.1. Економічний зміст та основи організації оборотного капіталу.
- 1.2. Джерела формування оборотного капіталу.
- 1.3. Визначення потреби підприємства в оборотному капіталі.
- 1.4. Показники ефективності використання оборотного капіталу.
- 1.5. Виробничий цикл.
- 1.6. Фінансовий цикл.
- 1.7. Власні та залучені джерела фінансування основного капіталу.
- 1.8. Сутність амортизації.
- 1.9. Способи нарахування амортизації.
- 1.10. Амортизаційна політика підприємства.

2. Виконати контрольні завдання:

2.1. Принципами організації фінансів підприємств є:

- а) комерційний розрахунок (самофінансування);
- б) фінансової самостійності та незалежності;
- в) фінансової відповідальності;
- г) матеріальної зацікавленості;
- д) усі перелічені.

2.2. До оборотних коштів належать:

- а) запаси товаро-матеріальних цінностей;
- б) дебіторська заборгованість;
- в) кредиторська заборгованість;
- г) грошові кошти;
- д) усі перелічені.

2.3. Прибуток від реалізації - це різниця між:

- а) виручкою від реалізації та ПДВ плюс акцизи;
- б) виручкою від реалізації та собівартістю,

в) валовим прибутком і комерційними та управлінськими витратами.

2.4. Фінансові служби підприємств вирішують такі основні завдання:

- а) складання та виконання фінансових планів;
- б) розроблення та здійснення фінансової політики;
- в) проведення фінансового аналізу;
- г) здійснення бухгалтерського обліку;
- д) усі перелічені.

ТЕМА 5. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В КОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання (реферат) за темами:

- 1.1. Фінансові служби підприємства.
- 1.2. Сутність фінансового планування на підприємстві.
- 1.3. Бізнес-план: мета розроблення, види.
- 1.4. Поточне фінансове планування.
- 1.5. Оперативне фінансове планування.
- 1.6. Стратегічне фінансове планування.
- 1.7. Методи, що застосовуються в практиці фінансового планування.
- 1.8. Складові частини бюджетування як управлінської технології.
- 1.9. Класифікація основних видів бюджетів, що розробляються на підприємстві в процесі фінансового планування.
- 1.10. Етапи розроблення фінансових бюджетів підприємств.
- 1.11. Формування зведеного бюджету підприємства.

2. Виконати контрольні завдання:

2.1. Резервний капітал підприємства може бути використаний у таких напрямках:

- а) для покриття збитків;
- б) для погашення облігаційних позик у разі відсутності інших коштів;
- в) для викупу власних акцій у разі відсутності інших коштів;

- г) для створення оціночних резервів;
- д) для фінансування інвестиційної діяльності підприємства;
- є) для виплат дивідендів за звичайними акціями.

2.2. Фонд споживання може витрачатися на такі цілі:

- а) утворення фондів економічного стимулювання;
- б) доплата на харчування співробітників;
- в) фінансування капітальних вкладень;
- г) виплата дивідендів.

2.3. Статутний капітал акціонерних товариств формується за рахунок внесків, оформлених у вигляді:

- а) певної кількості акцій рівної номінальної вартості;
- б) матеріальних та нематеріальних активів;
- в) облігаційних позик та інших цінних паперів;
- г) акцій та цінних паперів інших підприємств.

2.4. Статутний капітал виробничого підприємства формується з:

- а) майнових пайових внесків;
- б) доходів від спільної діяльності;
- в) прибутку та пайових внесків;
- г) виручки від продукції.

ТЕМА 6. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання (реферат) за темами:

- 1.1. Економічна сутність фінансової стійкості.
- 1.2. Типи ситуацій за ступенем фінансової стійкості підприємства.
- 1.3. Кількісні характеристики фінансової стійкості.
- 1.4. Технічна сторона аналізу ліквідності балансу.
- 1.5. Визначення ліквідності за допомогою фінансових коефіцієнтів.
- 1.6. Аналіз формування прибутку, факторний аналіз.
- 1.7. Система показників рентабельності.

1.8. Практика визначення ознак банкрутства підприємств.

2. Виконати контрольні завдання:

2.1. Учасники товариства з обмеженою відповідальністю зазнають ризику збитків:

- а) у межах вартості внесених вкладів;
- б) у розмірі вартості необоротних активів;
- в) у межах фонду оплати праці.

2.2. Ознаками, що характеризують момент реалізації, є:

- а) оплата;
- б) відвантаження;
- в) доставка;
- г) укладання договору;
- д) випуск.

2.3. Бухгалтерські витрати – це:

- а) явні витрати, зафіксовані на рахунках фірми;
- б) амортизаційні відрахування;
- в) витрати на сировину та матеріали;
- г) явні витрати та витрати втрачених можливостей.

2.4. Поріг рентабельності – це:

- а) прибуток від реалізації, коли він підприємство має нульову прибуток;
- б) виручка від реалізації, що відповідає досягнутому у звітному періоді рівню прибутку;
- в) відношення постійних витрат, необхідних для діяльності підприємства, до результату;
- г) від реалізації після відшкодування змінних витрат у відносному вираженні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
2. Венгер В.В. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
3. Даниленко А.І. Фінансові ризики: їх сутність та оцінювання на підприємствах України. Фінанси України. 2020. № 3. С. 7-22.
4. Захарченко П.В., Гриценко М.П. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. 224 с.
5. Захарченко П.В., Костенко Г.П. Методи та моделі фінансового прогнозування: посібник. Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. 224 с.
6. Ловінська Л.Г. Деякі аспекти звітності компаній про сталий розвиток. Фінанси України. 2020. № 3. С. 23-42.
7. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 262 с.
8. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 504 с.
9. Соколовська А.М. Податкова політика в Україні у 2014–2019 рр.: формування, реалізація, оцінка наслідків. Фінанси України. 2020. №7. С.7-30.
10. Тюріна Н.М., Карвацка Н.С. Управління фінансовою санацією підприємства: підручник. Львів : Новий Світ - 200, 2018. 396 с.
11. Фінанси підприємств: навч. посіб. / за ред. Г.Я. Аніловської, І.Б. Висоцької. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

Допоміжна

12. Bondarenko S., Liganenko I., Kalaman O., Niekrasova L. Comparison of methods for determining the competitiveness of enterprises to determine market strategy. International Journal of Civil Engineering and Technology (IJCET). 2018,

13. Bondarenko S., Shlafman N., Kuprina N., Kalaman O., Moravska O., Tsurkan N. Planning, Accounting and Control as Risk Management Tools for Small Business Investment Projects. *Emerging Science Journal*. Vol. 5, no. 5. P. 650 – 666. DOI:10.28991/esj-2021-01302

14. Kalaman O. B., Purtskhvanidze O. V., Levchuk Y. S. Methodology formation of enterprise financial strategy basis on existing models analysis. *Економіка харчової промисловості*. 2020. № 3, Т. 12. С. 33-41.

15. Kalaman O., Mandrykin D. Application of modern theories to comprehend the concepts of the knowledge economy and National Innovation System. Knowledge management: seven effective examples of applying knowledge: Scientific monograph. Scientific Editor Walery Okulicz-Kozaryn. Poznan: Wydawnictwo Naukowe Akademii Nauk Stosowanych im. Ksiecicia Mieszka I w Poznaniu. 2022. pp. 9-47.

16. Kalaman O., Okulicz-Kozaryn W., Purtskhvanidze O. Risk as a specific component of strategic enterprises management in the agrarian sector in the current conditions of Ukraine development. *Економіка харчової промисловості*. 2019. № 2, Т. 11. С. 54 – 61.

17. Kalaman O., Savenko I., Dolynska O. Conceptual positions of enterprise strategy functioning. *Економіка харчової промисловості*. 2019. №3(11). С.50-58.

18. Kalaman O., Stupnytska T., Melnyk Y., Doicheva K. Management of enterprise development strategies formation: analysis and synthesis methods. *Estudios de Economia Aplicada*. 2021. Vol. 38, no. 4, Vol. 38 No. 4 (2020): Special Issue: The Recent Economic Trends and their Impact on Marketing. DOI: <http://dx.doi.org/10.25115/eea.v38i4.3988>.

19. Kalaman O., Volodina O., Mandrikin D. Innovation development strategy formation of the modern enterprise. *Економіка харчової промисловості*. 2018. № 2, Т. 10. С. 75 – 82.

20. Lemish, K., Nestorenko, T., Tokarenko, O. (2021). Interaction of Business and Education in Hospitality, Restaurant, and Catering Business in Ukraine. *Journal of Modern Economic Research*, 3(4), 5-20.

21. Nestorenko, T., Ostenda, A., Kravchyk, Yu., Nestorenko, O. (2022). Entrepreneurship and universities: a place of academic business incubators. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 7(1), 63–71.

22. Nestorenko, T., Tokarenko, O., Kolmakova, O. (2021). Entrepreneurship in Eastern Ukraine: development in the context of armed conflict and the Covid-19 pandemic. *International Relations 2021: Current issues of world economy and politics. Proceedings of scientific works from the 22nd International Scientific Conference 2nd – 3rd December 2021*, 510-517. URL: <https://cutt.ly/DHUw2WV>.

23. Stupnytska T., Kalaman O., Markova T. Ensuring of the enterprise operation effacacy: management aspect. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. 2019, Vol. 7, no. 2. P. 534-545. DOI: <http://dx.doi.org/10.21533/pen.v7i2.567>

24. Zybareva O., Verbivska L., Lopashchuk I., Kalaman O., Derkach T., Smentyna N. Strategically-Oriented Enterprise Management through Information Systems. *International Journal of Recent Technology and Engineering*. 2019, Vol. 8, No. 2. P. 3014-3017. DOI:10.35940/ijrteB2900.078219

25. Актуальні проблеми прогнозування розвитку соціально-економічних систем : монографія / за ред. О.І. Черняка, П.В. Захарченка. Мелітополь : Видав. б. ММД, 2019. 456 с.

26. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Полтава: РВ ПДАА, 2018. 350 с.

27. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г Національні фінанси: підручник. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.

28. Гуменюк В.В., Костенко Г.П., Запухляк І. Б. Фінансовий потенціал курортно-рекреаційних територій Причорномор'я. *Фінанси України*. 2023. № 9. С. 118-128.

29. Іваницька О.М., Кошук Т.В. Управління фіскальними ризиками в умовах пандемії COVID-19. Фінанси України. 2020. № 7. С. 47-61.

30. Костенко Г., Глазова Я. Застосування інструментарію прогнозування фінансових показників розвитку діяльності підприємств логістичної сфери. Вчені записки Університету «КРОК», 1(69), 2023. 94–100.

31. Костенко Г.П. Застосування фінансового контролінгу в управлінні розвитком підприємств курортно-рекреаційної сфери. Актуальні проблеми прогнозування економіки України: монографія / за ред. О.І. Черняка, П.В. Захарченка. Мелітополь: Вид.буд.Мелітопол.міськ.друк.,2019.С.410-419.

32. Костенко Г.П. Концептуальні засади фінансового контролінгу на підприємствах курортно-рекреаційної сфери. Ефективна економіка. 2018. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6540>.

33. Костенко Г.П. Необхідність фінансового контролінгу як системи ефективного управління підприємств курортно-рекреаційної сфери. Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності : теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 30-31 берез. 2017 р. Дніпро : НМАУ, 2017. С. 473 – 476.

34. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с. 26. Кудряшов В.П. Застосування фіскальних правил у бюджетному плануванні. Фінанси України. 2020. № 6. С. 56-74.

Інформаційні ресурси

1. Всесвітній економічний форум: <http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/index.htm>
2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: URL:<http://www.me.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
4. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
5. The World Factbook ЦРУ США (англ.) URL: <http://www.cia.gov>
6. World Tourism Organization UNWTO URL: <http://www2.unwto.org>